

Potravinári odmietajú obmedzenia vývozu

Potravinárske spoločnosti vyzývajú poslancov Národnej rady SR, aby nepodporili obmedzenie vývozu poľnohospodárskych komodít a potravín. Opatrenia, ktoré zásadne vplyvajú na podnikateľské prostredie a sú dôležité na udržanie a pritiahnutie nových investícií do potravinárskej výroby na Slovensku, je potrebné prediskutovať najmä s dotknutými subjektami. Zavedenie regulácie, ktorá môže zasahovať do voľného pohybu tovaru, je pre krajinu závislú od dovozu potravín veľkým rizikom. Pokiaľ by k takémuto kroku pristúpili aj ostatné krajiny, na Slovensku by sme pri 40%-nom zastúpení slovenských potravín na pulloch obchodov veľmi skoro pocítili ich nedostatok.

V týchto dňoch sa dostane na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky novela zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách. Novela zavádza dôležité zmeny, ako je umožnenie predaja potravín po dátume minimálnej trvanlivosti či zníženie tzv. miliónových pokút. Samotný návrh zákona prešiel dvakrát medzirezortným pripomienkovým konaním, nakoľko k jeho zneniu bolo doručených veľké množstvo zásadných pripomienok, ktoré významným spôsobom zmenili pôvodné znenie.

Posledné dni rezonuje v médiách informácia o pripravovanom pozmeňujúcom návrhu poslanca za OĽaNO Martina Fecka, ktorým by sa mal obmedziť vývoz určitých poľnohospodárskych komodít a potravín a to za účelom udržania potravinovej bezpečnosti Slovenskej republiky.

„Nesúhlasíme s tým, aby také dôležité opatrenia zasahujúce do podnikateľského prostredia boli prijímané bez predchádzajúcej diskusie so zainteresovanými subjektami. Zároveň nám nie je známe či boli dôkladne zvážené alternatívne možnosti dosiahnutia sledovaného cieľa – udržania potravinovej bezpečnosti. Ide napríklad o využitie Štátnych hmotných rezerv, po naplnení ktorých voláme už dlhšiu dobu, ako aj využitie súčasného systému hospodárskej mobilizácie,“ uviedol prezident Potravinárskej komory Slovenska Daniel Poturnay.

„Slovensko je vysoko prebytkové v produkcii aj olejnin a aj obilnín. Vyzývame preto politikov, aby nám nebránili vyvážať našu produkciu. Neuvážené zásahy štátu môžu priniesť negatívny efekt

v podobe ďalšieho zhoršenia konkurencieschopnosti našich poľnohospodárov. Naša krajina potrebuje exportovať, nielen byť závislá na dovozoch cudzích a nie vždy kvalitných potravín. Dnes obmedzí vývozy Slovensko, nabudúce tak môže urobiť iná európska krajina. Ešte len potom sa budeme čudovať, prečo nám v obchodoch chýbajú potraviny, ktoré si primárne doma nevieme v dostatočnom množstve vyrobiť a sme nútení ich dovážať,” upozornil na ďalší možný negatívny efekt regulácie vývozov predseda Slovenského zväzu olejnínárov Jozef Rebro (zväz je členom Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory).

Aj výrobcovia zastúpení Slovenským združením pre značkové výrobky sú presvedčení, že uvedený návrh predstavuje zásah do základných princípov právneho štátu a narušuje stabilitu a predvídateľnosť podnikateľského prostredia a môže viesť k výraznému obmedzeniu prílevu nových investícií alebo dokonca k ich odlivu. „V najkomplikovanejšom období z pohľadu dodávok potravín, pri nástupe pandémie koronavírusu v roku 2020, bol otvorený jednotný trh EÚ nástrojom na vzájomnú pomoc medzi členskými štátmi. Prijatie limitov na vývoz by viedlo k porušeniu tohto princípu a možnému ohrozeniu záujmov občanov Slovenskej republiky. Udelenie právomoci ministerským úradníkom rozhodovať o vývoze produktov a čakať mesiac na súhlas s vývozom môže viesť k zníženiu alebo nezvratnému narušeniu dôvery obchodných partnerov voči Slovenskej republike a vážne ohroziť budúce súkromné investície na Slovensku,” doplnil výkonný riaditeľ Slovenského združenia pre značkové výrobky, Ľubomír Tuchscher.

Samosprávy nesúhlasia ani s dodatočnými povinnosťami na nahlasovanie vývozu komodít zo Slovenska. Na jednej strane sú prijímané tzv. antibyrokratické balíčky, ktoré majú zbavovať podnikateľov zbytočnej administratívy, na druhej strane sa zavádzajú ďalšie a ďalšie nadbytočné povinnosti. Napríklad novela zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, ktorá bola v medzirezortnom pripomienkovom konaní, chce zaviesť pre potravinárske podniky duplicitné ohlasovanie dovozu potravín z tretích krajín aj na regionálne úrady verejného zdravotníctva, či povinnosť poučenia všetkých zamestnancov o požiadavkách na výrobu a manipuláciu s potravinami a o zásadách hygieny prevádzky, a to aj tých, ktorí nevykonávajú epidemiologicky závažné činnosti.

„Je neprijateľné, aby sa zavádzali pre potravinárov stále nové administratívne povinnosti. Vláda

Slovenskej republiky, aj poslanci by mali brať ohľad na priority, ktoré si stanovili v Programovom vyhlásení vlády SR a to dodržiavanie legislatívneho procesu založeného na transparentnosti, na dôslednom posúdení a zhodnotení vplyvov, na účelnosti a na dodržiavaní princípu proporcionality, čo v danom prípade určite neplatí. Pokiaľ chceme udržať na Slovensku výrobcov potravín a zároveň ich motivovať, aby investovali do rozširovania výroby, zvyšovanie administratívy a zavedenie neistoty ohľadom možnosti nakladať so svojimi výrobkami je práve cesta opačným smerom,” uzavrel prezident Potravinárskej komory Slovenska Daniel Poturnay.